

PROIECT

Lege privind expertiza tehnică judiciară și extrajudiciară

Capitolul I Dispoziții generale

Art. 1 Obiectul și scopul

(1) Prezenta lege stabilește modul de organizare a activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară precum și de exercitare a calității de expert tehnic judiciar.

Art. 2 Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică experților tehnici judiciari care au dobândit această calitate în condițiile prezentei legi, precum și experților tehnici numiți de părți și remunerați de către acestea, denumiți în continuare experți tehnici judiciari consilieri.

(2) Experții tehnici judiciari pot fi persoane fizice sau persoane juridice.

(3) Experții tehnici judiciari persoane fizice pot fi autorizate în condițiile prezentei legi.

(4) Experții tehnici judiciari persoane juridice trebuie să aibă cel puțin unul dintre asociați/actionari și administratori care să dețină calitatea de expert tehnic judiciar. În acest caz, expertul tehnic judiciar din cadrul persoanei juridice împuternicit de aceasta cu efectuarea expertizei tehnice judiciare trebuie să își asume personal responsabilitatea pentru raport prin semnătura sa, iar persoana juridică trebuie să garanteze independența expertului tehnic judiciar semnat al raportului.

Art. 3 Definiții

(1) În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) expertiza - mijlocul de probă prin care se aduce la cunoștința organelor judiciare sau a persoanelor fizice și juridice care o solicită, opinia de specialitate cu privire la acele împrejurări de fapt pentru a căror lămurire sunt necesare cunoștințe deosebite, opinie care se formează pe baza unei activități de cercetare concretă a cazului și a aplicării unor tehnici și proceduri de specialitate de către experții tehnici judiciari și/sau specialiști;
- b) expertiza tehnică judiciară – expertiza efectuată în interes public, din dispoziția organelor judiciare, de către expertul tehnic judiciar sau specialistul numit de acestea, în vederea lămuririi unor fapte sau împrejurări ale cauzei;
- c) expertiza tehnică extrajudiciară – expertiza efectuată la cererea unui beneficiar persoană fizică sau juridică;

- d) expert tehnic judiciar desemnat - expertul care a dobândit această calitate în condițiile prezentei legi și a fost desemnat de organele judiciare pentru efectuarea de expertize tehnice judiciare;
- e) expert tehnic judiciar consilier - expertul care a dobândit această calitate în condițiile prezentei legi, ales de una din părți și admis de către organele judiciare să participe la lucrările expertizei tehnice judiciare, alături de expertul tehnic judiciar desemnat;
- f) specialist - persoana care are cunoștințe și practică relevantă într-un domeniu strict specializat în care nu există experți tehnici judiciari;
- g) organe judiciare – instanțele de judecată, organele de urmărire penală sau alte organe cu atribuții jurisdicționale;

Art. 4 Misiunea expertului

(1) Misiunea expertului tehnic judiciar se limitează la determinarea faptelor și formularea concluziilor tehnice și/sau a unei opinii profesionale rezultate din cunoștințele și/sau cercetările lor. În acest scop, expertul tehnic judiciar emite o opinie cu privire la aspectele tehnice din domeniul său de specialitate, care este necesară pentru a putea face o interpretare corectă a faptelor. Nu face parte din misiunea expertului tehnic judiciar oferirea de opinii juridice.

Capitolul II Dobândirea calității de expert tehnic judiciar

Art. 5 Condiții organizatorice (art. 7 – 10 din OG nr. 2/2000)

(1) Calitatea de expert tehnic judiciar se dobândește pe bază de examen, interviu sau pe baza îndeplinirii condițiilor de eligibilitate, stabilite, după caz, de către Ministerul Justiției.

(2) Examenul, interviul sau constatarea îndeplinirii condițiilor de eligibilitate pentru dobândirea calității de expert tehnic judiciar se organizează de Ministerul Justiției și are scopul de a verifica nivelul cunoștințelor viitorilor experți în specialitatea pentru care candidează, gradul de însușire a actelor normative referitoare la specialitatea respectivă, a dispozițiilor din codurile de procedură civilă și penală referitoare la expertiză și din alte acte normative care reglementează activitatea de expertiză tehnică judiciară, drepturile și obligațiile experților.

(3) Examenul, interviul pentru atribuirea calității de expert tehnic judiciar, precum și testarea profesională a specialiștilor care efectuează expertize tehnice judiciare se organizează de către Ministerul Justiției și se desfășoară potrivit regulamentului aprobat prin ordin al ministrului justiției.

A comentat [L1]: sintagma se regăsește și la alin. 3

Art. 6 Condiții pentru dobândirea calității de expert tehnic judiciar (art. 7 – 10 din OG nr. 2/2000)

(1) Dobândește calitatea de expert tehnic judiciar persoana care îndeplinește următoarele condiții:

a) este cetățean român, cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, aparținând Spațiului Economic European ori cetățean al Confederației Elvețiene;

b) cunoaște limba română;

c) are capacitate de exercițiu deplină;

d) a absolvit studii superioare în specialitatea pentru care se prezintă la examenul de expert, dovedite cu diploma;

e) are o experiență de minimum 10 ani în specialitatea în care a obținut diploma;

f) este apt din punct de vedere medical pentru îndeplinirea activității de expert;

g) nu are antecedente penale și se bucură de o bună reputație profesională și socială;

h) a fost declarat admis la examenul sau interviul organizat în acest scop.

(2) Pentru înscrierea la examenul sau interviul pentru dobândirea calității de expert tehnic judiciar, candidații plătesc o taxă al cărei quantum este stabilit prin ordin al ministrului justiției. Sumele astfel colectate sunt evidențiate într-un fond distinct și sunt folosite pentru plata cheltuielilor ocazionate de desfășurarea examenului sau interviului. Sumele nefolosite până la sfârșitul anului sunt reportate pentru anul următor cu aceeași destinație.

(De discutat cu MJ dacă ramane acesta taxa sau își asuma MJ costurile.)

(3) În cazul în care solicitantul nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege sau cererea formulată de acesta nu este însoțită de actele doveditoare, Ministerul Justiției comunică persoanei interesate refuzul motivat de neacceptare a înscrierii la examenul sau interviul prevăzut la alin. (2) sau, după caz, necesitatea completării dovezilor impuse de lege.

(4) Decizia de refuz poate fi atacată la instanța judecătorească competentă, potrivit legii.

Art. 7 Dispoziții speciale privind profesiile liberale reglementate

(1) Prin excepție de la prevederile art. 5, sunt experți tehnici judiciari într-o specialitate și persoanele care au dobândit calitatea cerută pentru desfășurarea activității în acea specialitate, dacă îndeplinesc următoarele condiții cumulative:

a) specialitatea este corespunzătoare unei profesii a cărei desfășurare este organizată și reglementată prin lege specială, ale cărei activități se regăsesc între domeniile de expertiză tehnică judiciară stabilite de către Ministerul Justiției;

b) este membru activ al unui organism profesional constituit în condițiile legii care organizează și reglementează profesia și are viza la zi validă pentru desfășurarea activității. Condiția nu este îndeplinită în cazul în care, potrivit legii care organizează și reglementează profesia, persoana este membru inactiv sau suspendat, după caz;

c) fie legea specială prevede posibilitatea ca membrii organismului profesional să efectueze expertize tehnice judiciare conform specializării respective sau, în lipsa prevederii exprese a acestei posibilități, organismul profesional își asumă prin norme proprii gestionarea activității de expertiză tehnică judiciară a membrilor săi;

d) a susținut interviul care are drept scop verificarea gradului de însușire a dispozițiilor din codurile de procedură civilă și penală referitoare la expertiză, precum și a prevederilor din alte acte normative care reglementează activitatea de expertiză tehnică judiciară, precum și drepturile și obligațiile experților, organizat de organismul profesional, cu participarea unui reprezentant al Ministerului Justiției.

e) a depus la organismul profesional opțiunea de a efectua expertize tehnice judiciare;

f) este înscrisă în tabelul nominal cuprinzând experții tehnici judiciari, întocmit, pe specialități și pe județe, respectiv pe municipiul București, la propunerea anuală a organismului profesional.

(2) În cazul experților tehnici judiciari prevăzuți la alin. (1), organismul profesional care organizează și reglementează profesia are obligația de a asigura membrilor săi care au optat pentru efectuarea de expertize tehnice judiciare însușirea dispozițiilor din codurile de procedură civilă și penală referitoare la expertiză, precum și din alte acte normative care reglementează activitatea de expertiză tehnică judiciară, precum și drepturile și obligațiile experților.

Art. 8 Dispoziții speciale privind specialiștii (art. 12 din OG nr. 2/2000)

(1) Poate dobândi calitatea de specialist, la cerere:

a) persoana care a dobândit de la alte ministere sau instituții publice de specialitate autorizarea de a realiza lucrări în specializarea pentru care susține interviul;

b) persoana care are titlul de academician, profesor universitar, conferențiar universitar, ori doctor în științe în specialitatea respectivă.

(2) Dobândirea calității de specialist în condițiile alin. (1) are loc cu susținerea unui interviu organizat de Ministerul Justiției, care are drept scop verificarea gradului de însușire a dispozițiilor din codurile de procedură civilă și penală referitoare la expertiză, precum și a prevederilor din alte acte normative care reglementează activitatea de expertiză tehnică judiciară, precum și drepturile și obligațiile experților.

(3) Prevederile art. 6 alin. (2) – (4) se aplică în mod corespunzător și persoanelor supuse prevederilor prezentului articol.

Art. 9 Dispoziții speciale privind expertii din statele membre ale Uniunii Europene (art. 10¹ din OG nr. 2/2000)

(1) Cetățeanul unui alt stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și cetățeanul român care au obținut calificarea profesională necesară într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European pot dobândi calitatea de expert tehnic judiciar în România, potrivit prezentei legi, în aceleași condiții ca și cetățenii români.

(2) Recunoașterea diplomelor și a calificărilor profesionale obținute într-un stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, necesare dobândirii în România a calității de expert tehnic judiciar, va fi efectuată potrivit Legii nr. 200/2004 privind recunoașterea reciprocă a diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Cetățeanul unui alt stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și cetățeanul român care au dobândit calitatea de expert tehnic judiciar într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European, calitate certificată de organismele profesionale recunoscute în acele state, se pot înscrie în Tabelul nominal cuprinzând experții tehnici judiciari, întocmit pe specialități și pe județe de Biroul central pentru expertize tehnice judiciare din cadrul Ministerului Justiției, în vederea exercitării profesiei în România, în condițiile legii, fiind exceptați de la procedura de examinare prevăzută la art. 5.

(4) În baza cererii formulate de solicitantul prevăzut la alin. (3), Ministerul Justiției recunoaște, fără efectuarea vreunei formalități de verificare, documentul de atestare profesională emis de autoritatea competentă din statul de origine și îl înscrie în Tabelul nominal cuprinzând experții tehnici judiciari. În vederea înscrierii, expertul solicitant va depune la Ministerul Justiției, odată cu cererea, copia legalizată a documentului ce atestă dobândirea calității de expert tehnic judiciar în statul de origine, precum și documente care

certifică îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 6 lit. a), b), c) și g), ce pot fi emise sau eliberate de autoritățile competente române ori de cele din statul de origine.

(5) Cetățeanul unui alt stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și cetățeanul român care au dobândit calitatea de expert tehnic judiciar într-un alt stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European și exercită profesia cu titlu permanent în unul dintre aceste state pot profesia în România și în mod temporar sau ocazional. În această situație, expertul tehnic judiciar este exceptat de la procedura de înscriere în Tabelul nominal cuprinzând experții tehnici judiciari.

(6) În cazul în care, în vederea exercitării temporare sau ocazionale a profesiei de expert tehnic judiciar, solicitantul prevăzut la alin. (5) se află la prima aplicație în România ori dacă intervine o modificare substanțială a situației sale, acesta va înainta Ministerului Justiției o declarație privind serviciile pe care le va presta, însoțită de următoarele documente:

a) dovada cetățeniei unuia dintre statele membre ale Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European;

b) atestatul de cunoaștere a limbii române;

c) dovada calificării profesionale;

d) atestatul care să confirme faptul că solicitantul este legal stabilit într-un stat membru al Uniunii Europene sau aparținând Spațiului Economic European în scopul desfășurării de astfel de activități și că nu îi este interzis să practice profesia, chiar și cu caracter temporar, la momentul eliberării atestatului;

e) dovada că a desfășurat o activitate specifică profesiei de expert tehnic judiciar timp de cel puțin 2 ani în decursul ultimilor 10 ani, pentru cazul în care profesia nu este reglementată în statul în care este stabilit.

(7) Declarația prevăzută la alin. (6) poate fi înaintată prin orice mijloace și se reînnoiește anual, dacă solicitantul intenționează să exercite, în mod temporar sau ocazional, profesia de expert tehnic judiciar în România.

(8) În cazul în care este necesară verificarea legalității documentelor depuse în vederea autorizării, aceasta se poate realiza și prin Sistemul de informare în cadrul pieței interne, în condițiile legii.

(9) Înscriserea expertului tehnic judiciar prevăzut la alin. (3) în Tabelul nominal cuprinzând experții tehnici judiciari, respectiv luarea în evidență a expertului tehnic judiciar prevăzut la alin. (5) se fac în cel mult 30 de zile de la data prezentării de către solicitant a tuturor documentelor care fac dovada îndeplinirii condițiilor legale.

(10) Termenul prevăzut la alin. (9) poate fi prelungit o singură dată, pentru o perioadă de cel mult 15 zile calendaristice. Valabilitatea documentelor depuse inițial nu este afectată de această prelungire. Prolungirea termenului de autorizare, precum și durata acestei prelungiri trebuie motivate în mod corespunzător și notificate solicitantului înainte de expirarea termenului inițial.

(11) Dispozițiile prezentului articol sunt aplicabile și cetățenilor aparținând Confederației Elvețiene.

Art. 10 Organizarea evidenței experților tehnici judiciari (art. 11 din OG nr. 2/2000)

(1) Persoana care dobândește calitatea de expert tehnic judiciar în condițiile art. 6 – 8 9 este înscrisă în Tabelul nominal cuprinzând experții tehnici judiciari, întocmit, pe specialități și pe județe, de Biroul central pentru expertize tehnice judiciare.

(2) Calitatea de expert tehnic judiciar și specializarea acestuia se dovedesc cu autorizația sau legitimația de expert tehnic judiciar, eliberată de Biroul central pentru expertize tehnice judiciare din Ministerul Justiției, în cel mult 30 de zile calendaristice de la data la care acesta face dovada că îndeplinește condițiile pentru dobândirea calității de expert tehnic judiciar.

(3) În cazul experților tehnici judiciari care au dobândit această calitate în condițiile art. 7, calitatea se dovedește cu autorizația emisă de organismul profesional.

(4) Tabelul nominal cuprinzând experții tehnici judiciari, cu datele de identificare, întocmit pe specialități și pe județe, în funcție de domiciliul acestora, se publică anual pe pagina de internet a Ministerului Justiției și se transmite birourilor locale pentru expertize tehnice judiciare din cadrul tribunalelor.

Art. 11 Condiții privind desemnarea specialiștilor (art. 13 din OG nr. 2/2000)

(1) În lipsa experților tehnici judiciari din specialitatea cerută, expertizele tehnice judiciare pot fi efectuate și de specialiștii care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 8.

(2) Persoanele prevăzute la alin. (1), selectate de Biroul central pentru expertize tehnice judiciare, la propunerea organelor judiciare, vor fi înregistrate după dobândirea calității de specialist într-o evidență nominală specială.

(3) Lista nominală cuprinzând specialiștii selectați, cu datele de identificare, întocmită pe specialități și pe județe, în funcție de domiciliul acestora, se comunică periodic birourilor locale pentru expertize tehnice judiciare.

Capitolul III Reguli procedurale privind expertiza tehnică judiciară

Art. 12 Numirea expertului tehnic judiciar desemnat

(1) Organul judiciar îndreptățit să dispună efectuarea expertizei tehnice judiciare, desemnează expertul tehnic judiciar sau, după caz, specialistul, prin act procesual emis în condițiile legii. Prin același act, se stabilește și obiectul expertizei tehnice, precum și întrebările/obiectivele la care trebuie să răspundă acesta și data depunerii raportului de expertiză tehnică. Prevederile art. 331 alin. (1) din Codul de procedură civilă privind procedura numirii sunt aplicabile în mod corespunzător, indiferent de organul judiciar beneficiar al expertizei tehnice judiciare.

(2) Ulterior desemnării, organul judiciar trebuie să audieze expertul tehnic judiciar cu privire la disponibilitatea acestuia pentru efectuarea expertizei, să îi prezinte obiectivele expertizei și dacă este cazul, să îi acorde posibilitatea de a solicita clarificări cu privire la acestea. De asemenea, îi va solicita o estimare a onorariului provizoriu, precum și a eventualelor cheltuieli pentru lucrarea ce urmează a fi efectuată și va verifica posibilitatea încadrării în termenul estimat pentru efectuarea expertizei.

(3) După audierea expertului tehnic judiciar, în măsura în care acesta are posibilitatea pentru efectuarea expertizei, organul judiciar dispune numirea expertului tehnic judiciar desemnat și o comunică către biroul local pentru expertize tehnice judiciare. Adresa de numire va trebui să conțină informații cu privire la obiectul cauzei, citativul privind adresele părților, obiectivele expertizei în forma finală, și parola de acces la dosarul electronic, precum și experții tehnici judiciari consilieri admiși să participe la lucrările expertizei.

Art. 13 Stabilirea onorariului

(1) Organul judiciar stabilește onorariul provizoriu estimat de expert prin act emis în condițiile legii și înștiințează, după caz, partea, subiecții procesuali principali sau părțile despre suma ce trebuie plătită pentru expertiza dispusă. Totodată, organul judiciar va pune în vedere părții, subiecților procesuali principali sau părților să plătească această sumă în termen de 5 zile de la înștiințare sub sancțiunea decăderii părții din dreptul de a beneficia de această probă.

Art. 14 Încuviințarea expertului tehnic judiciar consilier (art. 18 din OG 2)

(1) Partea interesată are dreptul să solicite ca pe lângă expertul tehnic judiciar sau după caz specialistul numit, să mai participe la efectuarea expertizei, pe cheltuiala acesteia, și un expert tehnic judiciar consilier sau un specialist, desemnat de aceasta și încuviințat de organul judiciar care a dispus efectuarea expertizei, în calitate de consilier al părții, din categoria persoanelor prevăzute la art. 5 - 9.

(2) Expertul tehnic judiciar consilier sau specialistul nominalizat de parte în condițiile alin. (1) trebuie să dețină aceeași specializare cu cea a expertului tehnic judiciar sau specialistul desemnat de organul judiciar pentru efectuarea expertizei.

(3) Partea care solicită serviciile expertului tehnic judiciar consilier sau specialistului îl contactează înainte de numire pentru a se asigura că acesta deține competențele necesare îndeplinirii misiunii pentru care a fost solicitat, precum și pentru a obține acordul acestuia în vederea efectuării expertizei.

(4) Onorariul expertului tehnic judiciar consilier sau al specialistului care participă la efectuarea expertizei în condițiile alin. (1) este stabilit de parte și de expertul consilier sau de specialist, de comun acord, în temeiul raporturilor contractuale dintre aceștia, și este plătit acestuia de către partea care l-a nominalizat.

(5) Dovada acordului expertului tehnic judiciar consilier sau al specialistului ales pentru a participa la efectuarea expertizei în condițiile prevăzute la alin. (1), va fi depusă la dosarul cauzei cu cel puțin 5 zile înainte de termenul stabilit pentru depunerea raportului de către expertul tehnic judiciar consilier sau specialistul încuviințat.

Capitolul IV Reguli de conduită

Art. 15 Obligațiile expertului tehnic judiciar

(1) Expertul tehnic judiciar desemnat este obligat să execute personal misiunea care i-a fost atribuită de organul judiciar. În mod excepțional, atunci când situația analizată o impune, expertul tehnic judiciar poate să apeleze la colaboratori sau să ceară părerea unor experți din alte domenii. În toate cazurile, expertul tehnic judiciar este singurul responsabil pentru rezultatul expertizei. În cazul în care organul judiciar a desemnat mai mulți experți tehnici judiciari, responsabilitatea efectuării expertizei este solidară.

(2) Expertul tehnic judiciar poate efectua expertize tehnice judiciare numai în specialitatea în care a fost atestat.

(2) După finalizarea expertizei, expertul tehnic judiciar va depune la organul judiciar decontul justificativ referitor la onorariul definitiv care va include și eventualele cheltuieli, indicând inclusiv numărul de ore alocate studierii documentelor de la dosarul cauzei și redactării raportului de expertiză. Organul judiciar se va pronunța prin act procesual emis în condițiile legii cu privire la onorariul definitiv, și va pune în vedere părților și/sau subiecților procesuali principali ca acesta să fie achitat în termen de 5 zile.

(3) În situația în care onorariul definitiv a fost respins sau a fost admis parțial, expertul poate formula cerere de reexaminare, în termen de 5 zile de la comunicarea actului.

(4) Plata onorariului convenit expertului tehnic judiciar se efectuează în contul biroului local pentru expertize tehnice judiciare.

(5) În situația dovedită a neincasării onorariului convenit expertului judiciar desemnat în termen de 90 de zile de la depunerea decontului suma se va plăti de la bugetul de stat prin Ministerul Justiției.

Varianta 2 în cazul neacceptării alin (5) - rezerva

(3) După plata integrală a onorariului în contul Biroului Local de Expertize, recipisa va fi comunicată expertului desemnat, care are obligația de a transmite organului judiciar Raportul de expertiză tehnică judiciară în termen de 10 zile.

(4) După depunerea Raportului de expertiză, organul judiciar va comunica, prin act procesual, Biroului Local de Expertiză dispoziția de efectuare a plății onorariului către expertul tehnic judiciar.

(5) În cazul în care expertul tehnic judiciar nu-și îndeplinește obligația de a depune Raportul de expertiză, sau aceasta este vădit neconform cu criteriile stabilite de lege ori nu răspunde la obiectivele stabilite, organul judiciar va putea solicita către Biroul Local de Expertize restituirea sumei plătite cu titlu de onorariu, pentru a fi remisă părților și/sau subiecților procesuali principali.

(6) În situația în care, după studierea Raportului de expertiză tehnică judiciară, organul judiciar constată că expertul a răspuns doar la o parte din obiectivele stabilite, și nu a completat corespunzător expertiza printr-un supliment ulterior, se va putea dispune plata parțială a onorariului solicitat, diferența fiind restituită către părți și sau/subiecții procesuali principali în condițiile prevăzute la alin. (5).

(7) În situația în care onorariul definitiv a fost respins sau a fost admis parțial expertul poate formula cerere de reexaminare, în termen de 5 zile de la comunicarea actului.

(3) Expertul tehnic judiciar este obligat să păstreze secretul profesional și să nu divulge informații confidențiale obținute în exercitarea activității sale.

Art. 16 Obligațiile expertului tehnic judiciar consilier

(1) Expertului tehnic judiciar consilier îi sunt aplicabile obligațiile stabilite în contractul semnat cu partea că îl angajează, dispozițiile articolului 15 fiindu-i aplicabile în mod corespunzător.

Art. 17 Drepturile expertului tehnic judiciar

(1) Expertul tehnic judiciar are dreptul la o remunerație echitabilă, care să fie stabilită în funcție de dificultatea și durata muncii furnizate de expert, de pregătirea sau calitatea profesională a acestuia, precum și de eventuala răspundere morală, profesională sau patrimonială aferentă. Onorariul expertului tehnic judiciar nu poate fi stabilit, în nici o situație, în funcție de sumele disputate în cauză sau de soluția pronunțată.

(2) În cazul în care pentru efectuarea expertizei dispuse expertul tehnic judiciar trebuie să se deplaseze în altă localitate decât cea în care domiciliază, acesta are dreptul la rambursarea cheltuielilor de transport, de cazare și la plata diurnei potrivit dispozițiilor care reglementează aceste drepturi pentru salariații din instituțiile publice.

(3) Expertul tehnic judiciar are dreptul de a refuza expertiza care se cere a fi efectuată, cu condiția justificării refuzului pentru motive obiective și temeinice.

(4) Expertul tehnic judiciar are dreptul de a se adresa organului judiciar și/sau părții care l-a desemnat pentru a obține clarificări cu privire la obiectivele expertizei, precum și de a primi sprijin din partea acestora în cazul în care apar dificultăți în timpul efectuării expertizei.

(5) Expertul tehnic judiciar are dreptul de a solicita organului judiciar prelungirea termenului de depunere a raportului dacă apreciază, din motive temeinice, că termenul stabilit nu este suficient, fiind necesare investigații suplimentare.

(6) Experții tehnici judiciari care au calitatea de salariați au dreptul la concediu fără plată pe timpul necesar pentru efectuarea expertizelor tehnice judiciare care le-au fost încredințate. Expertul tehnic judiciar beneficiază în această perioadă de toate drepturile convenite, potrivit legii, altele decât cele salariale.

Capitolul V Raportul de expertiză tehnică judiciară

Art. 18 Structura raportului de expertiză tehnică judiciară

(1) Raportul de expertiză tehnică judiciară cuprinde:

- a) partea introductivă, în care se menționează organul judiciar care a dispus efectuarea expertizei, data la care s-a dispus depunerea acesteia, numele și prenumele expertului sau ale experților, specialitatea acestuia/acestora, data întocmirii și finalizării raportului de expertiză tehnică judiciară, obiectul acesteia și întrebările la care expertul sau experții urmează să răspundă, bibliografia pe baza căreia expertiza a fost efectuată și dacă părțile care au participat la aceasta au dat explicații în cursul lucrărilor la care au fost convocate;
- b) descrierea operațiunilor de efectuare a expertizei, obiecțiile sau explicațiile părților, precum și analiza acestor obiecții ori explicații pe baza celor constatate de expert sau de specialist;
- c) concluziile, care cuprind răspunsurile la întrebările stabilite de organul judiciar și opinia de specialitate a expertului sau a specialistului asupra obiectului expertizei;
- d) alte documente relevante în cadrul expertizei tehnice judiciare care au stat la baza fundamentării concluziilor.

Capitolul VI Reguli privind administrarea activității de expertiză tehnică judiciară

Art. 19 Organizarea și funcționarea birourilor de expertize tehnice judiciare (art. 4 – OG 2/2000)

(1) În scopul coordonării și îndrumării, din punct de vedere administrativ și metodologic, precum și al controlului activității de expertiză tehnică judiciară, în cadrul Ministerului Justiției funcționează Biroul central pentru expertize tehnice judiciare.

(2) În cadrul tribunalelor funcționează birouri locale pentru expertize tehnice judiciare.

Art. 20 Atribuțiile biroului central pentru expertize tehnice judiciare

Cu excepția cazului în care prezenta lege prevede altfel, Biroul central pentru expertize tehnice judiciare are următoarele atribuții:

- a) coordonează, îndrumă și controlează din punct de vedere administrativ activitatea de expertiză tehnică judiciară în colaborare cu organismele profesionale constituite în condițiile legii care organizează și reglementează profesii liberale și care au în legile de organizare gestionarea activității de expertiză tehnică judiciară sau care și-au asumat prin norme proprii gestionarea activității de expertiză tehnică judiciară a membrilor sai conform art. 7 lit-e), respectiv cu Corpul Expertilor Tehnici din România în cazul celorlalte specializări.

A comentat [L2]: În cazul profesilor reglementate, atribuțiile prevăzute la lit. c – e revin organismelor profesionale (a se vedea art. 7 alin. 1 lit d, art. 7 alin. 2, art. a0 alin. 3)

b) ia măsurile necesare pentru întocmirea, actualizarea și publicarea pe pagina de internet a Ministerului Justiției a tabelului nominal cuprinzând experții tehnici judiciari și specialistii care pot efectua expertize tehnice judiciare, cu datele de identificare, pe specialități și pe județe, respectiv pe municipiul București, în funcție de domiciliul acestora precum și comunicarea acestora birourilor locale pentru expertize tehnice judiciare;

c) organizează desfășurarea examenului și interviului pentru atribuirea calității de expert tehnic judiciar;

d) emite autorizația de expert tehnic judiciar, în care se menționează numele și prenumele expertului și specializarea acestuia;

e) organizează activitatea de perfecționare a pregătirii experților tehnici judiciari și a specialiștilor;

f) îndrumă metodologic și ia măsuri pentru îmbunătățirea calității expertizelor;

g) exercită atribuțiile prevăzute în prezenta lege privind stabilirea și sancționarea abaterilor săvârșite de experții tehnici judiciari.

Art. 21 Atribuțiile birourilor locale pentru expertize tehnice judiciare

(1) Birourile locale pentru expertize tehnice judiciare au următoarele atribuții:

a) țin evidența experților tehnici judiciari pe baza listelor publicate pe pagina de internet a Ministerului Justiției și a comunicărilor primite de la Biroul central pentru expertize tehnice judiciare;

b) comunică anual, precum și la cerere, organelor prevăzute la art. 3, lista experților sau specialiștilor care pot efectua expertize tehnice judiciare în condițiile prevăzute de lege;

c) urmăresc efectuarea la timp a expertizelor tehnice judiciare dispuse de organele în drept, sesizand Biroul central pentru expertize tehnice judiciare asupra întârzierilor produse din vina experților tehnici judiciari;

e) plătesc onorariile cuvenite experților tehnici judiciari sau, după caz, specialiștilor. Întocmirea lucrărilor financiar-contabile aferente activității de expertiză tehnică revine compartimentelor financiar-contabile din cadrul tribunalelor;

f) acordă sprijin Biroului central pentru expertize tehnice judiciare din cadrul Ministerului Justiției în organizarea examenului de expert tehnic judiciar și în selecționarea specialiștilor;

g) întocmesc și trimit periodic Biroului central pentru expertize tehnice judiciare situații statistice privind dinamica efectuării expertizelor tehnice judiciare.

Art. 22 Nomenclatorul specializărilor expertizei tehnice judiciare (art. 14 alin. 2)

Specializările expertizei tehnice judiciare sunt stabilite în Nomenclatorul specializărilor expertizei tehnice judiciare, aprobat prin ordin al ministrului justiției.

Capitolul VII Organizarea și funcționarea Corpului Experților Tehnici din România

Art. 23 Organizarea Corpului Experților Tehnici din România

(1) Se înființează Corpul Experților Tehnici din România, persoană juridică autonomă, denumit în continuare Corpul Experților Tehnici, ca organizație profesională de utilitate publică fără scop lucrativ cu sediul în mun. București, Bd. Corneliu Coposu nr. 3, bl. 101, sc. A, apt. 2, sector 3, din care fac parte experții tehnici judiciari care au dobândit această calitate în condițiile prezentei legi, cu excepția celor prevăzuți la art. 7.

(2) Corpul Experților Tehnici, în numele statului, organizează, coordonează și autorizează desfășurarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară pentru toate specializările din Nomenclatorul specializărilor expertizei tehnice judiciare pentru care nu există reglementată prin lege o profesie liberală care să acopere acea specializare și un organism profesional aferent.

(3) Organele de conducere ale Corpului Experților Tehnici din România sunt: Conferința națională, Consiliul superior al Corpului și Biroul permanent al Consiliului superior.

(4) Corpul Experților Tehnici din România va putea înființa pe plan teritorial filiale cu personalitate juridică.

(5) La filiale, organele de conducere sunt: adunarea generală, consiliul filialei și biroul permanent al acestuia.

Art. 24 Funcționarea Corpului Experților Tehnici

(1) Organizarea și funcționarea Corpului Experților Tehnici din România se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare a acestuia, cu avizul Ministerului Justiției

(2) Conferința națională a experților tehnici se constituie din membrii Consiliului superior al Corpului Experților Tehnici din România, membrii consiliilor filialelor Corpului Experților

A comentat [L3]: Nu este clar dacă activitatea de autorizare include și organizarea, eventual împreună cu Biroul central de expertize, a examenului sau interviului pentru dobândirea calitatii de expert tehnic judiciar

Tehnici din România, ai comisiilor superioare de disciplină, ai comisiilor de disciplină ale filialelor, precum și câte un reprezentant la 100 de membri din fiecare filială, desemnat de adunarea generală

(3) Conferința națională este legal constituită cu participarea majorității membrilor prevăzuți la alin. (1), iar hotărârile sunt valabil adoptate cu votul majorității membrilor prezenți.

(4) Prima conferință va fi formată din președinții filialelor Corpului Expertilor Tehnici din România, și delegații experților tehnici judiciari, în condițiile alin. (1).

(4) Dacă la prima convocare nu se întrunește numărul necesar, este convocată din nou Conferința națională. La a doua convocare aceasta este legal constituită indiferent de numărul membrilor prezenți.

(5) Conferința națională are următoarele atribuții:

a) stabilește direcțiile de bază pentru asigurarea bunei exercitări a profesiei de expert tehnic judiciar;

b) aprobă Regulamentul de organizare și funcționare a Corpului Expertilor Tehnici din România, precum și modificările și completările propuse la acesta. Regulamentul de organizare și funcționare, astfel aprobat, se transmite spre avizare Ministerului Justiției;

c) aprobă Codul privind conduita etică și profesională a experților tehnici judiciari, cu respectarea prevederilor internaționale în materie;

d) aprobă bugetul de venituri și cheltuieli și situațiile financiare anuale ale Corpului Expertilor Tehnici din România, însoțite de raportul de audit;

e) aprobă sistemul de salarizare pentru conducerea Corpului Expertilor Tehnici din România și a filialelor acestuia, precum și pentru aparatul propriu al acestora;

f) alege și revocă membrii Consiliului superior al Corpului Expertilor Tehnici din România;

g) examinează activitatea desfășurată de Consiliul superior și de consiliile filialelor Corpului Expertilor Tehnici din România și dispune măsurile necesare;

h) aprobă planurile anuale de activitate ale Consiliului superior și consiliilor filialelor Corpului Expertilor Tehnici din România;

i) alege și revocă președintele și membrii Comisiei superioare de disciplină;

j) hotărăște sancționarea disciplinară a membrilor Consiliului superior, la propunerea Comisiei superioare de disciplină;

k) hotărăște sancționarea disciplinară a membrilor și președintelui Comisiei superioare de disciplină, la propunerea Consiliului superior;

l) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de prezenta lege.

(6) Consiliul superior reprezintă profesia în fața autorităților publice prin președintele său, conform statutului Corpului Experților Tehnici din România, și coordonează activitatea filialelor județene.

(7) Consiliul superior are următoarele atribuții:

a) alege dintre membrii săi 5 vicepreședinți ai Consiliului superior;

b) asigură elaborarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Corpului Experților Tehnici din România, solicitând avizul Ministerului Justiției ;

c) deliberează asupra tuturor problemelor privind profesia de expert tehnic judiciar;

d) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege, de Regulamentul de organizare și funcționare a Corpului Experților Tehnici din România și de hotărârile Conferinței naționale.

(8) Biroul permanent al Consiliului superior numește și revocă directorul general executiv, activitatea acestuia desfășurându-se în baza unui contract de mandat; îndeplinește atribuțiile prevăzute la alin. (7) lit. d), inclusiv hotărârile Consiliului superior.

(9) Președintele Consiliului superior este ales de Conferința națională dintre membrii Corpului Experților Tehnici din România.

(10) Președintele Consiliului superior este membru activ al Corpului Experților Tehnici din România și are o bună reputație profesională și morală. Acesta poate cumula această funcție doar cu activități în domeniul cercetării sau în învățământul universitar de profil.

(11) Președintele Consiliului superior este ales prin vot secret pentru un mandat de 4 ani. Președintele Consiliului superior poate cumula cel mult două mandate consecutive. Președintele, după încetarea mandatului, cu respectarea prevederilor prezentului alineat,

poate fi reales după cel puțin o perioadă egală cu cea a unui mandat, în condițiile stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare.

(12) Membrii titulari și membrii supleanți sunt aleși prin vot secret, pentru un mandat de 4 ani. Membrii cărora le încetează mandatul pot fi realesi după cel puțin o perioadă egală cu cea a unui mandat, în condițiile stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare.

(13) Prevederile alin. (10)-(12) referitoare la alegeri sunt aplicabile și filialelor Corpului Experților Tehnici din România.

(14) Președintele Consiliului superior reprezintă Corpul Experților Tehnici din România în fața autorităților publice, precum și în raporturile cu persoanele fizice și juridice din țară și din străinătate.

(15) Pe lângă Consiliul superior al Corpului Experților Tehnici din România funcționează Comisia superioară de disciplină, compusă din 5 membri titulari și 5 supleanți. Membrii Comisiei superioare de disciplină sunt aleși de Conferința națională pentru un mandat de 4 ani dintre experții tehnici judiciari înscrși în evidența Corpului Experților Tehnici din România, care se bucură de autoritate profesională și morală deosebită.

(16) Comisia superioară de disciplină are următoarele competențe:

a) analizează plângerile referitoare la abateri de la conduita etică și profesională ale membrilor Consiliului superior, făcând, dacă este cazul, propunere de sancționare Conferinței naționale, care hotărăște;

b) soluționează plângerile referitoare la abaterile de la conduita etică și profesională ale președinților și membrilor consiliilor filialelor, ale președinților și membrilor comisiilor de disciplină de pe lângă consiliile filialelor, precum și ale persoanelor fizice străine cărora le-a fost recunoscut dreptul de a exercita profesia de expert tehnic judiciar și aplică, după caz, sancțiunile stabilite în regulamentul de organizare și funcționare;

c) soluționează contestațiile formulate împotriva hotărârilor disciplinare pronunțate de comisiile de disciplină ale filialelor;

d) aplică sancțiunea interzicerii dreptului de a exercita profesia de expert tehnic judiciar membrilor Corpului Experților Tehnici din România care au săvârșit abateri grave, prevăzute de regulament.

(17) Adunarea generală a filialelor este formată din membrii experți tehnici cu domiciliul stabilit în județul respectiv sau în municipiul București, după caz.

(18) Adunarea generală a filialei este legal constituită cu participarea majorității membrilor prevăzuți la alin. (17), iar hotărârile sunt valabile dacă sunt adoptate cu majoritatea celor prezenți.

(19) Dacă la prima convocare nu se întrunește numărul necesar, se convoacă din nou adunarea generală. La a doua convocare aceasta este legal constituită indiferent de numărul membrilor prezenți.

(20) Adunarea generală a filialei are următoarele atribuții:

- a) aprobă bugetul de venituri și cheltuieli al filialei și execuția acestuia;
- b) asigură buna exercitare a profesiei de expert tehnic judiciar pe plan local;
- c) alege și revocă membrii consiliului filialei Corpului Experților Tehnici și cenzorii;
- d) propune, dintre membrii săi, candidații pentru Consiliul superior al Corpului Experților Tehnici din România;
- e) examinează activitatea desfășurată de consiliul filialei și de comisia de disciplină care funcționează pe lângă acesta și hotărăște;
- f) îndeplinește orice alte atribuții stabilite de lege și de regulament sau hotărâte de Consiliul superior al Corpului Experților Tehnici din România;

(21) Pe lângă consiliul filialei funcționează o comisie de disciplină, compusă din 5 membri titulari și 5 supleanți: președintele și 4 membri aleși de adunarea generală pentru un mandat de 4 ani dintre membrii experți tehnici judiciari care se bucură de autoritate profesională și morală deosebită.

(22) În aceleași condiții se desemnează supleanții.

(23) Comisia de disciplină a filialei aplică sancțiunile prevăzute în Regulamentul de funcționare și organizare al Corpului Experților Tehnici din România;

(24) Corpul Experților Tehnici din România și filialele sale își acoperă cheltuielile din venituri, care se constituie din:

- a) taxa de înscriere în evidența Corpului Experților Tehnici din România;
- c) cotizațiile membrilor, fixe și variabile;
- d) încasări din vânzarea publicațiilor proprii;
- e) donații, sponsorizări;
- f) alte venituri din activitatea Corpului Experților Tehnici din România și a filialelor sale, stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare.

(25) Taxele de înscriere în evidență și cotizațiile membrilor se stabilesc anual de Conferința națională a experților tehnici judiciari.

Capitolul VIII Organizarea activității de expertiză tehnică extrajudiciară

Articolul 25 Efectuarea expertizelor tehnice extrajudiciare

- (1) Expertul tehnic judiciar poate efectua și expertize tehnice extrajudiciare, la solicitarea persoanelor fizice și juridice.
- (2) Expertul tehnic judiciar poate efectua expertize tehnice extrajudiciare numai în specialitatea pentru care a fost atestat.
- (3) Relațiile expertului tehnic judiciar cu solicitantul expertizei tehnice extrajudiciare se stabilesc prin contract scris de prestări de servicii, semnat de ambele părți.

Capitolul VIII Răspunderi și sancțiuni

Articolul 26 Cazurile de atragere a răspunderii

- (1) Neefectuarea expertizei tehnice judiciare datorită unor cauze imputabile sau efectuarea acesteia cu nerespectarea dispozițiilor legale atrage, după caz, răspunderea disciplinară, administrativă, civilă sau penală a expertului tehnic judiciar ori a expertului tehnic extrajudiciar vinovat.
- (2) Experții tehnici judiciari autorizați și specialiștii, cu excepția celor care au dobândit această calitate potrivit art. 7, au obligația să notifice Ministerului Justiției, în termen de 30 de zile de la luarea la cunoștință, orice schimbare a datelor comunicate la momentul dobândirii calității sau luării în evidență. Nerespectarea obligației de notificare atrage răspunderea disciplinară a celui vinovat.

Articolul 27 Sancțiuni

(1) Experților tehnici judiciari vinovați de abateri comise în exercitarea activității de expert li se pot aplica de către organismele profesionale constituite în condițiile legii care organizează și reglementează profesii liberale și care au în legile de organizare gestionarea activității de expertiză tehnică judiciară sau care și-au asumat prin norme proprii gestionarea activității de expertiză tehnică judiciară a membrilor sai conform art 7 ~~prevazute~~ la art 19-a), respectiv de CETR, în raport cu gravitatea abaterii săvârșite, următoarele sancțiuni disciplinare:

a) avertisment scris;

b) suspendarea dreptului de a efectua expertize tehnice judiciare pe o perioadă cuprinsă între 3 luni și un an;

c) retragerea calității de expert tehnic judiciar.

(2) În situația în care expertul tehnic judiciar a fost trimis în judecată pentru o infracțiune intenționată care are legatură cu calitatea de expert tehnic judiciar se dispune suspendarea dreptului de a efectua expertize tehnice judiciare până la soluționarea definitivă a cauzei.

(3) Împotriva sancțiunii disciplinare aplicate, expertul poate face plângere în termen de 15 zile de la comunicare. Plângerea făcută în termen suspenda executarea sancțiunii.

(4) Plângerea se soluționează de către Ministerul Justiției în termen de 30 de zile de la data înregistrării.

(5) Hotărârea Ministerului Justiției poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competent, potrivit legii.

(6) Sancțiunea rămasă definitivă va fi comunicată în termen de 15 zile de Biroul central pentru expertize tehnice judiciare biroului local pentru expertize tehnice judiciare în evidența căruia se află expertul tehnic judiciar sancționat.

Capitolul IX Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 28 Radierea din evidență a experților tehnici judiciari

(1) Radierea din evidență a experților tehnici judiciari se dispune din oficiu, de către Biroul central pentru expertize tehnice judiciare, în caz de deces, în cazul în care au devenit inapți din punct de vedere medical pentru îndeplinirea activității de expert, precum și în urma condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni intenționate, de natură să aducă atingere prestigiului profesiei.

Articolul 29 Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024 și se aplică expertizelor tehnice judiciare dispuse începând cu această dată, precum și persoanelor care dobândesc calitatea de expert tehnic judiciar după această dată.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) Ordonanța Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară.

b) orice alte dispoziții contrare, chiar dacă sunt cuprinse în legi speciale.

(3) Începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi, alin. (2) al art. 331 din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă se modifică și va avea următorul cuprins:

“Încheierea de numire a expertului va stabili obiectivele asupra cărora acesta urmează să se pronunțe, termenul în care trebuie să efectueze expertiza, onorariul provizoriu al expertului și, dacă este cazul, avansul pentru cheltuielile de deplasare. În acest scop, instanța va poate fixa o audiere în camera de consiliu, în cadrul căreia va solicita expertului să estimeze costul lucrării ce urmează a fi efectuată, cât și termenul necesar efectuării expertizei. Tot astfel, instanța poate fixa un termen scurt pentru când va solicita expertului să estimeze în scris costul lucrării ce urmează a fi efectuată, cât și termenul necesar efectuării expertizei. Poziția părților va fi consemnată în încheiere. În funcție de poziția expertului și a părților, instanța va fixa termenul de depunere a raportului de expertiză și condițiile de plată a costurilor necesare efectuării expertizei.”